

„Какав ли је само политичар могао да испадне од Јуда“

Алберт Турније

УЗИМАЛА, ДАВАЛА

Повучени српски амбасадори враћају се у престонице чланица ЕУ које су признале сецесију Косова. Неки стручњаци за међународне односе тврде да ће то ојачати позицију Србије. Наводно, тако ћемо допринети убрзању наших евроинтеграција. Штавише, можда ћемо моћи да издејствујемо побољшање положаја српског народа на Косову и Метохији, односно да релевантне западне силе бар у неком погледу узму у обзир интересе Србије у вези са њеном јужном покрајином.

У дипломатској пракси повлачењем амбасадора изражава се висок степен неслагања, односно незадовољства због неког потеза. До враћања амбасадора обично долази када друга страна, макар формално, учини неки уступак. Или се, после дужег времена, нађе неко солонско решење да се сачува част, када већ „овце нису поново на броју“. Но, амбасадори се не повлаче на пар дана тек да би се манифестовало „дурење“. Јер, у дипломатији не важи изрека: „пуј пике не важи“! Све важи и оставља последице.

Наш министар спољних послова добро је знао да због повлачења амбасадора САД и земаља које их следе у вези са косовским питањем, неће одустати од своје политике! Практична страна тог дипломатског потеза била је да се утиче на оне земље које нису преломиле да ли да признају сецесију Косова. Наравно, нисмо ми сила због чијег би демонстрирања љутње завладали страх и паника широм „међународне заједнице“. Али, порука да истински намеравамо, бар на дипломатском пољу, да бранимо свој територијални интегритет, свакако има тежину. И сигурно доприноси опредељењу многих земаља да истрају у одлуци да не подлегну притиску Вашингтона, и да не прекрше међународно право.

Но, можда је наша нова влада разрадила „пакет“ других мера којима би Србија могла да продужи своју борбу за јужну покрајину и опстанак тамошњег српског и другог становништва лојалног нашој земљи. Можда су већ повучени потези који треба да одрже уверење већине чланица УН које поштују територијални интегритет Србије, да она не одустаје од њега. Коначно, можда су „експерти за светску политику“ који тврде да ће враћање наших амбасадора користити земљи – у праву!

ОБРЕНОВИЋЕВСКА ПОЛИТИКА

Милош Обреновић, предводник Другог српског устанка, успео је више преговорима него оружјем – да издејствује аутономију Србије. Затим је, користећи повољне међународне околности, уз помоћ дипломатије и подмићивања, проширивао јурисдикцију српске управе, а аутономију поставио на формалне основе. Сличним методама, знатно је повећао и територију кнежевине.

Милош се руководио здравом домаћинском логиком: настојао је да са што мање „трошкова“, што више повећа „посед“. Знао је да је Србија сувише слаба да би одмах

покушала да оствари велике националне тежње. Зато је настојао да земља привредно, демографски и институционално ојача. Ради тога је правио уступке, односно уздржавао се од неких потеза. На први поглед, тиме се његова политика удаљавала од националне мисије Србије. Међутим, Милош је тако најбоље радио њој у прилог!

Данас се неретко чује: „Треба нам обреновићевска политика“. Стварно, било би добро да је имамо. Међутим, нешто не треба заборавити: Милошев прагматизам био је у функцији српских националних интереса! Знао је да су границе Србије резултат односа снага, али је исто тако добро знао шта је српско и само је чекао погодну прилику како би се на реалним основама деловало у прилог националних ослободилачких тежњи. Уједно, настојао је да Срби постану што свеснији свог идентитета и традиције, и да Србија ојача ради српског народа, а не да се његов идентитет жртвује ради било чега другог!

ПРАГМАТИЧНИ ИЗГОВОР

С друге стране, код нас се неретко говори о обреновићевској политици да би се пронашло оправдање за одрицање од нормалних националних стремљења, како би, ради користи појединих властодржаца, државни брод био усмерен у евроатлантском правцу. При томе се гласно говори да ће од тога профитирати „обичан народ“, да је економски прогрес за нас први и прави национални интерес.

То је умногоме тачно (заједно са демографском обновом), али тзв. реформатори до сада су у пракси мало тога урадили како би истински дошло до реалног и динамичног економског напретка, односно како би био промењен лош систем који спутава прогрес. Међутим, сада су свесни да нешто хитно морају да ураде како би био побољшан стандард становништва или бар на реалним основама оснажена нада да ће нам брзо бити боље. Избори су добијени искључиво емитовањем примамљивих и сочних ЕПП порука изгладнелој публици! Сада када јој је кренула вода на уста, ако буде изневерена, она може да буде и опасна!

Могуће је да је наша нова, а стара власт уцењена, и да јој је „топлим речима“, у стилу „уљудног“ преговарача Холбурка, препоручено да покаже „добру вољу“ у вези са Косовом. Иначе, неће бити ништа од „пројекта Фијат“ и сличних ђаконија, а народ ће у међувремену да се љути. Но, нажалост, чини ми се да је можда и нешто друго у питању; нешто много горе.

ПРОРОЧИЦА БИЉА

Подсетимо се шта је госпођа Биљана Србљановић, кандидат ЛДП за градоначелника Београда на протеклим изборима, рекла 6. априла у интервјуу за дневне новине „Блиц“. На питање: „Мислите ли да је могућа сарадња ДС и ЛДП у влади с обзиром на разлике око косовског питања?“ – одговорила је:

„Разлика у питању Косова и није таква каква се у медијима чини, сасвим је јасно из многобројних контаката са представницима већинске демократске странке да је њихов став према Косову заправо идентичан ставу ЛДП-а, да је то и за њих, као и за ЛДП, сасвим јасно један трагичан моменат у нашој новијој историји, али и једна за сада

завршена прича, коју на силу одржавају политичари жељни нових ратова и криза, зарад личног одржања на власти. Проблем је у томе што та странка никако да смогне снаге да почне јавно говорити истину.

Тај њихов однос према грађанима, као да смо малолетни или глупи, па нас треба 'сачувати' од сурове истине и замазивати нам очи немогућим обећањима, за мене је увредљив и непоштен. Што дуже то раде, то ће дуже трајати ова криза, ипак ће на крају и ДС морати да иступи и својим бирачима искрено казати - Косово је отишло, живот иде даље, а наш живот је наша одговорност.“

СКИДАЊЕ МАСКИ ИЛИ ИЗНУЂЕНА ТРГОВИНА?

Ако је ДС сада и решила да каже: „Косово је изгубљено“, поново нема храбрости да то каже нама. Порука је, евентуално, упућена глобалним моћницима. Уз снисходљив наклон, молећив поглед и уперен прст у старог премијера – кривца за „неодмерену љутњу“ малог вазала који треба да зна где му је место. И наравно, уз испружен и савијен длан према „пријатељима“! Када се мора, ништа није тешко!

Међутим, „дипломатска игра“ може да има и унутарполитичку димензију. Можда се спрема подлога за сарадњу са тврдоглавим ЛДП-ом. Макар, да би се Дачићу показало да постоји резервно решење. И да од почетка зна да мора да поштује оно што „шеф“ хоће. Иначе, оде он у опозицију, а добар део бирача већ му је окренуо леђа због колаборације са „Коалицијом за европску Србију“.

Но, ипак будимо оптимисти. И надајмо се да наши властодршци ипак калкулишу како да и за земљу, укључујући и неке „старомодно“ схваћене националне интересе, извуку неку корист. И да све што раде није „рачун без крчмара“.

Подсетимо се речи енглеског филозофа Френсиса Бекона: „Боље је пословати са људима који нешто желе, него са онима што су постигли што су хтели“. И надајмо се да Американци од нас још нешто желе „милом“, те да попуштања наше власти могу донети и нешто добро нашем народу, а не да она, макар и нехотично, додатно демонстрира колико смо слаби и јадни, и да се према нама опходи само „ђоном“ и „силом“.